

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันจันทร์ที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2561

คอลัมน์รายงานพิเศษ : การขับเคลื่อนพัฒนาเกษตรอินทรีย์ แนวทางสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรที่ยั่งยืน (3)
‘จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส เกษตรอินทรีย์ของไทยกับผลการงานของภาครัฐปี’61’

สำหรับภาพรวมสถานการณ์เกษตรอินทรีย์ในประเทศไทยในปัจจุบันถือว่ามีพัฒนาต่อเนื่อง โดยภาครัฐยังคงมีนโยบายให้การสนับสนุนการดำเนินการอย่างเข้มข้นมากขึ้น โดยประเทศไทยยังคงมีจุดแข็งสำคัญคือ เกษตรกรไทยพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหน่วยงานภาครัฐสนับสนุนเกษตรอินทรีย์ที่ชัดเจน โดยผลักดันผ่านยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ประกอบกับแรงขับเคลื่อนจากภาคเอกชนและภาคประชาชน มีความพร้อมร่วมกันขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์

แต่ทั้งนี้ยังมีจุดอ่อนด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการผลิต การแปรรูปที่จำกัด โดยส่วนใหญ่ยังขาดความตระหนักถึงประโยชน์จากการทำเกษตรอินทรีย์ ดังนั้น จึงมีปัญหาลักตันทิ้งพื้นที่เป้าหมายเพิ่มขึ้นในระยะเวลาอันสั้น เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรอินทรีย์ สินค้าเกษตรอินทรีย์ยังขาดความหลากหลาย รวมถึงการพัฒนาและการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ยังมีน้อย ทำให้ขาดการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์ทั้งด้านการผลิตและการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์ แต่ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในอาหารมากขึ้น ทำให้สถานการณ์เกษตรอินทรีย์ของประเทศไทยมีโอกาสเปลี่ยนผ่านไปสู่การพัฒนาตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ที่เป็นสากลมากขึ้น

จากกระแสสังคมที่หันมาใส่ใจบริโภคอาหารที่ปลอดภัยต่อสุขภาพกระตุ้นความต้องการสินค้าอาหารอินทรีย์ในตลาดสูงขึ้น ซึ่งผลดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรฯ ปี 2561 ภาพรวมการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ 2560-2564 ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ ส่งเสริมการวิจัย การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ โดยยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปด้วย Industry 4.0 สู่การเป็น Agro Processing ในภูมิภาคเอเชีย 1 เครือข่าย และอบรมเผยแพร่องค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ด้านเกษตรอินทรีย์ และด้านหม่อนไหมอินทรีย์ 1,055 คน ถ่ายทอดการผลิตการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช 27 คน และจัดอบรมผู้ตรวจประเมิน 330 คน

นอกจากนั้น ก็เป็นการให้ความรู้แก่เกษตรกรโดยถ่ายทอดเทคโนโลยีพลาสติกคัดเลือกแสงสำหรับเพาะปลูก 80 คน การเรียนรู้ปลูกผักอินทรีย์ 8 แห่ง การผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพแบบอินทรีย์ 1 โรงเรียน เทคโนโลยีการปรับปรุงคุณภาพดิน 283 คน ให้ความรู้ด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ 1,724 คน ด้านปศุสัตว์อินทรีย์ 126 คน ด้านพืชอินทรีย์ 1,614 คน และไหมอินทรีย์ 100 คน ให้ความรู้เกษตรกรในการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์อินทรีย์ 2 แห่ง สนับสนุนเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่นิคมสหกรณ์ 1,000 คน และจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน 1,724 คน จัดทำฐานข้อมูลการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ประจำปี 1 แห่ง จัดทำ Organic Agriculture Database 1 ระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการผลิตสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 1,081 ราย ปัจจัยปศุสัตว์ จำนวน 9,419 คน จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบปุ๋ยเติมอากาศ 4 ศูนย์ จัดตั้งศูนย์ผลิตชีวอินทรีย์ 11 ศูนย์ จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์ 142 คน สนับสนุนโคนเนื้อเพื่อผลิตปัจจัยการผลิต 25 ตัว สนับสนุนท่อนพันธุ์หญ้าเนเปียร์ 40 ไร่ สนับสนุนถังหมักพืชอาหารสัตว์ 200 ใบ และ

สนับสนุนเครื่องสับบดพืชอาหารสัตว์ 1 เครื่อง ผลิตพ่อพันธุ์แม่พันธุ์แมลงศัตรูธรรมชาติ 25,800 ตัว ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ 45,607 ราย พื้นที่รวม 587,105.80 ไร่ และส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์แปลงใหญ่ 5 แปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขับเคลื่อนการพัฒนาการตลาดสินค้าและบริการและการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ 1,157 แปลง ฟาร์มปศุสัตว์ 36 ฟาร์ม ด้านสัตว์น้ำอินทรีย์ 76 คน และพัฒนาสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ 100 แห่ง พร้อมกันนั้นได้จัดมหกรรมแสดงและจำหน่ายสินค้าอินทรีย์ในประเทศ 1 ครั้ง พัฒนาตลาดสีเขียว 3 แห่ง สร้างความตระหนักรู้เรื่องคุณภาพมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 34 ครั้ง เชื่อมโยงตลาดและส่งเสริมพัฒนาต่อยอดสินค้า 1 ครั้ง นำผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมแสดงสินค้าในงาน BIOFAH 2018 ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี จัดงานประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ 300 คน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ จัดประชุมกรรมการและคณะทำงานศึกษาแนวทางการจัดตั้งสถาบันเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ประสานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สนับสนุนโครงการสินเชื่อสีเขียว อัตราดอกเบี้ยต่ำ เป้าหมายวงเงินสินเชื่อ 5,000 ล้านบาท เสนอกรมศุลกากร ปรับปรุงรหัสสถิติต่อท้ายพิกัดอัตราศุลกากร 5 สินค้า คือ ชาใบเขียวอินทรีย์ มะพร้าวอ่อนอินทรีย์ กะทิสำเร็จรูปอินทรีย์ มังคุดอินทรีย์ และทุเรียนอินทรีย์ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นมา นอกจากนี้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ได้จัดประชุมเพื่อร่วมหารือแนวทางการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ในแต่ละเรื่อง

จากผลการดำเนินงานของภาครัฐที่ค่อนข้างทำงานในเชิงรุก ส่งผลให้การพัฒนาขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์มีความก้าวหน้าเป็นรูปธรรมมากขึ้น แต่การดำเนินงานจะยังต้องต่อเนื่องและเข้มข้นมากขึ้นในปีต่อไป เพื่อให้การทำเกษตรอินทรีย์เข้มแข็งและขยายวงกว้าง และสุดท้ายเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรไทยและผู้บริโภคอย่างแท้จริง มีความยั่งยืนต่อไป